

No pirmdienas, 2007. gada 30. aprīļa, Ziemeļīrija atsakās no smēķēšanas, lai ikviens varētu elpot tīru gaisu

(Tīrs gaiss ikvienam – informācija par smēķēšanas aizlieguma tiesību aktiem)

www.spacetobreathe.org.uk

Latvian translation of *Space to breathe - smoke-free legislation information*

Pirmdien, 2007. gada 30. aprīlī

Ikviens Ziemeļīrijā varēs elpot tīru gaisu

No pirmdienas, 2007. gada 30. aprīļa, lielākajā daļā Ziemeļīrijas darba vietu, publisko vietu un transportlīdzekļu spēkā stāsies smēķēšanas aizliegums. Šajā informatīvajā materiālā paskaidrots, kā jaunais smēķēšanas aizlieguma likums attiecas uz jums un kādas izmaiņas gaidāmas, kad tas būs ieviests.

Ko šis likums nozīmē

No pirmdienas, 2007. gada 30. aprīļa, smēķēšana norobežotās un būtībā norobežotās darba vietās un publiskās vietās, kā arī noteiktos transportlīdzekļos būs likumpārkāpums. Metodiskajā materiālā (sk. zemāk) būs paskaidrots, ko nozīmē „norobežotas” un „būtībā norobežotas” darba vietas. Likums attiecas uz gandrīz visām norobežotajām vai būtībā norobežotajām darba vietām, tostarp restorāniem, bāriem, kafejnīcām, viesnīcām, teātriem, bingo zālēm, baznīcas telpām, atpūtas kompleksiem, tirdzniecības centriem, skolām, slimnīcām un visiem klubiem. Tas attiecas arī uz transportlīdzekļiem, tostarp kravas automobiļiem, autofurgoniem, taksometriem un sabiedrisko transportu.

Ko jūs varat darīt

Visās norobežotajās un būtībā norobežotajās darba vietās un publiskajās vietās jāizvieto smēķēšanas aizlieguma zīme, kuras paraugs redzams augstāk. Zīme jāizvieto arī uz noteiktiem transportlīdzekļiem. Ja norobežotā vai būtībā norobežotā darba vietā vai publiskā vietā pamanāt kādu smēķējam vai ja tajā nav izvietota smēķēšanas aizlieguma zīme, informējiet par to attiecīgo telpu īpašnieku vai vadītāju. Ja problēma šādi netiek atrisināta, jūs varat piezvanīt pa uzraudzības dienesta tālruņa līniju, kas darbosies no pirmdienas, 2007. gada 30. aprīļa, kad jaunais likums stāsies spēkā. Maksa par zvanu, izmantojot šo līniju, tiks aprēķināti pēc vietējo sarunu tarifa, un visas sūdzības tiks izskatītas. Plašāka informācija par uzraudzības dienesta tālruņa līniju un tālruņa numurs būs pieejami tīmekļa vietnē www.spacetobreathe.org.uk 2007. gada aprīlī.

Darba devējiem un vadītājiem jānodrošina, lai darbinieki un apmeklētāji nesmēķētu norobežotās un būtībā norobežotās darba vietās, publiskās vietās un noteiktos transportlīdzekļos. Ja esat darba devējs vai vadītājs, jums līdz 2007. gada 15. aprīlim jāsaņem metodiskais materiāls, kurā būs iekļauta bezmaksas smēķēšanas aizlieguma zīme. Ja nesaņemat šo materiālu, lūdziet tā kopiju sava rajona padomes Vides veselības nodaļā. Metodisko materiālu un bezmaksas smēķēšanas aizlieguma zīmi 2007. gada martā jūs varat arī lejupielādēt tīmekļa vietnē www.spacetobreathe.org.uk Šī tīmekļa vietne jau ir aktivizēta, un, tikko būs pieejama papildu informācija, tā regulāri tiks atjaunināta ar informāciju un norādēm par jauno likumu. Lai iegūtu jaunākās norādes, lūdzu, apmeklējiet šo tīmekļa vietni regulāri.

Kādēļ mums vajadzīgs šis jaunais likums?

Šis likums vajadzīgs, lai pasargātu pasīvos smēķētājus no pierādītā, dūmu radītā, riska veselībai, tostarp insulta, sirdsslimībām un plaušu vēža.

Kas šo likumu īstenos?

Likumu īstenos rajona padomju pilnvarotas amatpersonas.

Kādi ir sodi par likuma pārkāpšanu?

- Ja pārkāpsit likumu, smēķējot norobežotā vai būtībā norobežotā darba vietā, publiskā vietā vai transportlīdzeklī, kurā spēkā smēķēšanas aizliegums, jums var noformēt protokolu par noteikto sodu vai pret jums var ierosināt lietu.
- Ja atļausit kādai personai smēķēt jūsu īpašumā esošā vai vadītā norobežotā vai būtībā norobežotā darba vietā, publiskā vietā vai transportlīdzeklī, kurā spēkā smēķēšanas aizliegums, pret jums var ierosināt lietu.

- Ja jūsu izmantošanā vai īpašumā esošā vai vadītā norobežotā vai būtībā norobežotā darba vietā, publiskā vietā vai transportlīdzeklī, kurā spēkā smēķēšanas aizliegums, neizvietosit atbilstīgas smēķēšanas aizlieguma zīmes, jums var noformēt protokolu par noteikto sodu vai pret jums var ierosināt lietu par atbilstīgas aizlieguma zīmes neizvietošanu.

Bezmaksas aizlieguma zīme un norādījumi par smēķēšanas aizlieguma likumu būs pieejami lejupielādei tīmekļa vietnē www.spacetobreathe.org.uk 2007. gada martā.

Kur es varu iegūt papildu informāciju?

2006. gada rīkojums Par smēķēšanas aizliegšanu (Ziemeļīrijā) (Rīkojums) tika pieņemts 2006. gada 14. novembrī. Rīkojuma pamatā esošie noteikumi vēl tiek pilnveidoti. Lūdzu, regulāri apmeklējiet tīmekļa vietni www.spacetobreathe.org.uk, jo tā tiks papildināta ar visiem noderīgajiem jautājumiem un atbildēm, tikko būs pieejama papildu informācija. Jūs varat arī sazināties ar sava rajona padomes Vides veselības nodaļu.

Pasīvā smēķēšana – fakti

Kas ir pasīvā smēķēšana?

Pasīvā smēķēšana ir termins, kas apzīmē tabakas smēķēšanas rezultātā gaisā nokļuvušo gāzu un daļiņu ieelpošanu. Smēķētāju radītie tabakas dūmi satur aptuveni 4 000 ķīmisku vielu, tostarp arsēnu, benzolu, formaldehīdu un amonjaku.

Kādus veselības riskus izraisa pasīvā smēķēšana?

Smēķētāju radītie tabakas dūmi ne tikai kairina acis, degunu un kaklu – tagad zināms, ka tie var palielināt šādu slimību risku:

- **plaušu vēzi par 20–30 %;**
- **sirds slimības par vismaz 25 %;**
- **astmu par 40–60 %;**
- **insultu par 80 %.**

Pasīvā smēķēšana un telpu vēdināšana

Pasīvo smēķētāju ieelpoto bīstamo ķīmisko vielu nekaitīgais daudzums nav zināms, un 85 % šo vielu ir bez smakas un nav redzamas. Atverot logus vai izmantojot ventilācijas sistēmas, telpu nav iespējams atbrīvot no visām smēķētāju radītajos dūmos esošajām bīstamajām ķīmiskajām vielām. Lai būtiski samazinātu veselībai radīto risku, ventilācija būtu jāveic ar vētras spēku.

Kā atmest smēķēšanu

Ja esat smēķētājs un vēlaties izmantot šo iespēju, lai atmestu smēķēšanu, pa bezmaksas tālruņa līniju varat zvanīt palīdzības dienestam smēķētājiem uz numuru **0800 85 85 85**, kur saņemsit draudzīgu palīdzību un padomu. Palīdzības dienests smēķētājiem var sniegt precīzāku informāciju arī par viņu apkaimē pieejamo atbalstu smēķēšanas atmešanā. Ja vēlaties personīgi runāt ar speciālistu par smēķēšanas atmešanu, varat konsultēties ar savu ārstu vai vietējo farmaceitu.

Produced by the **Health Promotion Agency for Northern Ireland**
18 Ormeau Avenue, Belfast BT2 8HS.
Tel: 028 9031 1611 (voice/minicom). Fax: 028 9031 1711
www.healthpromotionagency.org.uk

01/07